

DOKTORI ISKOLA KURZUSLEÍRÁS

MAGYAR TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai	Kódja:	
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Óraszám:	30 tanóra
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Prof. Hamar Pál DSc		
Oktató neve:	Prof. Hamar Pál DSc		
Előtanulmányi feltételek:	-		
Tantárgy jellege:	Elmélet	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Írásbeli és Szóbeli		
A tantárgy célja:	A tantárgy olyan – a didaktikai, sportpedagógiai és testnevelés-elméleti tanulmányokra épülő, a PhD fokozat elnyerését elősegítő – tantervelméleti tudományos képzési programot valósít meg, amely magában foglalja: <ul style="list-style-type: none">- a köznevelés-politika, az oktatásirányítás és az iskolai testnevelés kapcsolódási pontjait;- az általánosan képző iskola testnevelés és egészségfejlesztés tanulási területének elméleti és gyakorlati kérdéseit;- a testnevelési tantervek tudományos kutatásának lehetséges módjait és távlatait.		
FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK			
	MKKR¹		
Tudás (a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága)	8 - Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát.		
	8 - Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével.		

¹ Az MKKR szintleíró jellemzőit a 1229/2012. (VII.6.) Korm. határozat tartalmazza. Kérjük, válasszon egy vagy több leírást, a tantárgy keretében fejlesztendő kompetenciák megállapítása érdekében.

	Válasszon az alábbiak közül.
Képességek (terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek)	8 - Képes az adott szakterület kreatív analizésére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységre.
	8 - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására.
	8- Képes szakterülete szempontjából lényeges új viszonyok, a személyes és közösségi lét szempontjából releváns, átfogó összefüggések felépítésére és közvetítésére.
	8 - Alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
	Válasszon az alábbiak közül.
	Válasszon az alábbiak közül.
Attitűdök (érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések)	8 - Képviseli és saját témájához kapcsolódva továbbfejleszti azokat a relációkat, amelyek a szakterület sajátosságából következően járulnak hozzá az emberi önteremtés folyamatához.
	8 - Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.
	Válasszon az alábbiak közül.
Autonómia és felelősség (mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén)	8 - Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
	8 - Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.
	Válasszon az alábbiak közül.
	Válasszon az alábbiak közül.
A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)	
A tantervméleti kurzus témái:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A tantervmélet, mint diszciplína, testkulturális vonatkozásai 2. A testnevelési tantervek magyarországi története a 19. és 20. században 3. A testnevelés tantervi korszerűsítésének nemzetközi trendjei 4. A kétpólusú (központi és helyi) tantervi szabályozás kialakulása hazánkban. 5. Testnevelés a rendszerváltozást követő tantervekben 6. A testnevelési tantervkészítés és -fejlesztés módszertana 	
FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK	
<p>Az 1-24. órán a tananyag feldolgozása <i>előadás</i> formájában történik. A 25-26. órán a hallgatók <i>kiselőadást</i> tartanak a korábbi tanórák anyagához és a disszertációjukhoz kötődő, önállóan kiválasztott tantervméleti témából. A kiselőadás anyagát <i>írásban</i> is le kell adni. Ehhez a tevékenységükhöz köthető 4 óra <i>önálló tananyag-feldolgozás</i>, amely munkát folyamatos konzultációs lehetőségekkel segítik elő.</p>	

A 3-4. órát – amennyiben erre lehetőség kínálkozik – a TF könyvtárában tartjuk. Ezzel azt a célt kívánom elérni, hogy a hallgatók minél több 19. és 20. századi tantervvvel ismerkedjenek meg „testközelből”.

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények

(óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)

- Rendszeres részvétel és aktivitás az órákon
- Szóbeli referátum (kiselőadás) megtartása
- A kiselőadás anyagának írásbeli leadása

A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)

Megismételt vizsga, amennyiben az óralátogatás mértéke elfogadható.

KÖTELEZŐ IRODALOM

- Hamar Pál (2016): *A testnevelés tantervelmélete*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Hamar Pál (2022): *Testnevelés. Tudomány – Tervezés – Oktatás – Értékelés*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM

- Ballér Endre (1981): *Tantervelmélet és tantervi reform*. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Ballér Endre (1996): *Tantervelméletek Magyarországon a XIX-XX. században*. A tantervelmélet forrásai, 17. kötet. Országos Közoktatási Intézet, Budapest.
- Ballér Endre (2003): A tanterv. In: Falus I. (szerk.) *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 191-218.
- Chin, M-K. and Edginton, C.R. (Eds.) (2014): *Physical Education and Health. Global Perspectives and Best Practice*. Sagamore Publishing, Urbana (USA).
- Csépe Valéria (2020): Nemzeti alaptanterv 2020. Az alap- és kerettantervi változások célja az alsó tagozaton I. Általános alapelvek és az elérni kívánt eredmények. Tanító, 3-4: 2-4.
- Hamar Pál, Czirják György és Kövesdi Orsolya (2020): *Útmutató a testnevelés tantárgy tanításához a 2020-ban kiadott Nemzeti alaptanterv és kerettantervek alapján*. Tantervi és módszertani útmutató füzetek. Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport és Eszterházy Károly Egyetem, Eger. <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-testneveles-tantargy-tanitasahoz-.pdf>
- Klein, G. and Hardman, K. (Eds.) (2008): *Physical Education and Sport Education in European Union*. DOSSIERS EP.S, EDITIONS REVUE, Paris.
- Lewy, A. (1991): *The International Encyclopedia of Curriculum. Section 12. Physical Education*. Pergamon Press, London. 957-977.

- McKinsey jelentés (2007): *Mi áll a világ legsikeresebb iskolai rendszerei teljesítményének hátterében?*
<http://alamin99.wordpress.com/2008/02/22/mckinsey-report/>
- *OECD Future of Education 2030. Making Physical Education Dynamic and Inclusive for 2030.* International Curriculum Analysis. OECD, 2019.
- Prohászka Lajos (1948): *A tanterv elmélete.* In: *A tantervelmélet forrásai*, 2. kötet. 1983. Országos Pedagógiai Intézet, Budapest.